

Forslag til lovgivning og sociale tiltag vedr. prostitution

Seksualpolitisk Forum, oktober 2008

Seksualpolitisk Forum præsenterer her en række forslag til afkriminalisering og sociale tiltag på prostitutionsområdet. Nederst i dokumentet findes desuden en særlig uddybning af forslaget om skærpede krav og kontrol overfor bordeller, ved en skærpet branchevejledning.

Disse enkle, lovmæssige tiltag vil sikre både frivillighed, rådgivning, sociale tiltag og gode arbejdsforhold uden udnyttelse, og politi og myndigheder nemt kan tjekke om reglerne bliver overholdt.

Afkriminalisering er ikke et moralsk budskab. Forslaget handler ikke om at være "for" eller "imod" prostitution. Det handler om sociale tiltag. Det handler om at forbedre forholdene for sexarbejderne, give dem rettigheder, respekt og værdighed og gode og trygge arbejdsvilkår. For prostitutionen forsvinder ikke, og både forbud og gråzoner går ud over mennesker.

Derfor lyder vor opfordring til politikerne: *Tænk nyt! Drop fordommene og forbudstankerne. Læs vort forslag med et åbent sind, tag sexarbejderne med på råd, og fjern al diskriminerende lovgivning. Lad os sikre gode, værdige og trygge arbejdsforhold - og gøre tingene bedre for dem, vi vil hjælpe!*

Seksualpolitisk Forum foreslår:

1. En fuld **afkriminalisering og anerkendelse af sexarbejde som lovligt erhverv**. Oprettelse af fagforening, A-kasse og faglige rettigheder. En stærk fagforening og A-Kasse vil kunne støtte de, som har problemer, rense ud i evt. kriminalitet, samt øge selvværdet hos arbejderne.

(Dette er selvfølgelig ikke enkelt, og kræver faglige særordninger - f.eks. bør man selvfølgelig ikke kunne komme i erhvervspraktik eller jobtræning på massageklinik, det kan diskuteres om der skal tilbydes en "frit lejde"-ordning, osv.)

2. Der skal være **statslig kontrol ved bordeldrift**, så arbejdet sker under ordentlige forhold. Lige nu er bordellerne halvt ulovlige, men **Arbejds miljølovens bestemmelser**, herunder bekendtgørelse om arbejdets udførelse, bør være gældende på bordeller, og der skal udarbejdes der **en særlig, skærpet branchevejledning** vedr. arbejdsmiljømæssig indretning og drift, således at arbejdet i alle led kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Branchevejledningen kan f.eks. indeholde bestemmelser vedr.:

- Sikkerheds- og sundhedsforholdene på bordellet.
- Velfærdsforanstaltninger m.v. f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter og baderum.
- at arbejdspladsen er forpligtiget til synligt at videregive tilbud om rådgivning til sexarbejdere, f.eks. fagligt, psykologisk, og sexologisk.

- at arbejdspladsen er forpligtiget til synligt at videregive vejledende råd om sikker sex.
- at arbejdspladsen er forpligtiget til synligt at oplyse om branchevejledningen og dens krav til arbejdspladsen - også på engelsk.

Dette indebærer bl.a. at der ikke arbejder mindreårige og at der ikke arbejder personer, som ikke har dansk arbejdstilladelse, eller som er der under tvang eller som følge af menneskehandel. Arbejdstilsynet skal jævnligt foretage godkendelse og kontrol af disse forhold.

Ordrede og afkriminaliserede forhold for bordeller og escortbureauer vil være et incitament for gadeprostituerede til at vælge at arbejde indendørs sammen med andre, hvilket dels vil give disse prostituerede større tryghed og dels vil medvirke til at mindske gadeprostitutionen. Samtidig vil de nu lovlige bordeller have yderligere motivation til at hjælpe med at bekæmpe bordel-baseret trafficking.

3. **Traffickingofre** bør hjælpes bedre og mere hensigtsmæssigt end det er tilfældet nu. Ved mistanke om trafficking, bør myndighederne kunne give tilbud om **midlertidig arbejdstilladelse eller opholdstilladelse**, hvis personen samarbejder med at få afsløret evt. bagmænd. I særlige tilfælde bør der kunne gives permanent opholdstilladelse, hvis et offer for trafficking bevisligt ikke kan vende tilbage til sit hjemland fordi truende bagmænd venter der. For at undgå misbrug af ordningen, må disse forhold kunne bevises gennem politimæssig efterforskning.

Vi anbefaler, at Danmark overvejer at følge den Belgiske lovgivning;

- Her tilbydes ofre for trafficking i første omgang krisehjælp og bliver orienteret om deres rettigheder. I specialiserede centre tilbydes de psykologisk støtte og hjælp samt medicinsk behandling.
- Ved samarbejde med politiet om at afsløre bagmændene udløses en **opholdstilladelse på tre måneder og ofret bliver tilbudt en midlertidig arbejdstilladelse.**
- Hvis bagmanden bliver afsløret og dømt og en række andre forhold er på plads, kan der udstedes en **permanent opholdstilladelse. I andre tilfælde kan opholdstilladelsen forlænges for et halvt år ad gangen.**
- I Belgien forstærker lovgivningen beskyttelsen mod **“bolighajer”**. Lovgivningen opfatter ikke bolighajer som menneskehandlere, men det er ulovligt, at udnytte en persons sårbare position til at kræve ågerpriser for udlejning eller ved salg af bolig.

4. Dannelsen af **sociale netværk** for de forskellige grupperinger af sexarbejdere - ikke mindst de udenlandske (f.eks. sexarbejdere fra Thailand/Asien, Østeuropa/Rusland, Afrika). Derved kan sexarbejderne selv komme til orde, finde sammenhold og styrke deres selvværd, livskvalitet og kultur. (Dette kræver selvfølgelig en afkriminalisering.)

5. Mere og **nytænkende socialt arbejde**, herunder tilbud om psykologisk, social, faglig, retslig og sundhedsmæssig rådgivning og støtte. Nemmere adgang til sundhedstjek og rådgivning om sundhed og sikkerhed. Effektive handlingsplaner for individer som ønsker at forlade branchen.

6. Let adgang til flere og bedre former for **behandlingstilbud** for stof- og alkoholafhængige.
7. Udenlandske (migrerende) sexarbejdere som ønsker at arbejde i Danmark, må søge **arbejdstilladelse** - på samme måde som udenlandske håndværkere. Trafficking skal bekæmpes fuldstændigt, hvilket er nemmere når erhvervet er afkriminaliseret og dermed blevet mere gennemskueligt.
8. Yderligere ressourcer til **politiets efterforskning** af trafficking og bagmænd. Politiet bør ikke længere skulle spille ressourcer på at kontrollere klinikker med ordnede forhold. Dette vil efterfølgende kunne varetages af Arbejdstilsynet på linje med praksis på alle andre arbejdspladser i Danmark.
9. Kampagner **imod diskrimination af sexarbejdere**, herunder stigmatisering som ofre, 'ludere', misbrugte, umyndige eller syndige. Sexarbejderne fortæller ofte, at denne stigmatisering er deres største problem, med svære sociale og psykiske skader til følge. Den offentlige nedgørelse kan bl.a. føre til lavt selvværd, skam, hemmeligholdelse og udstødelse fra samfundet, og påtvinge/fastholde sexarbejderen i en selvforståelse som "offer".
10. Oprettelse af **nøgterne, ikke-moraliserende støttecentre** som ikke optræder stigmatiserende, fordømmende eller umyndiggørende overfor sexarbejderne, heller ikke offentligt. Både de udsatte og sexarbejdere generelt bør kunne få hjælp, støtte og rådgivning uden at skulle indprentes eller underlægges forskellige missioners religiøse, moralske og/eller kønspolitiske holdninger.
11. Mere **uvildig forskning** og viden om sexarbejde i Danmark, og færre urigtige, moraliserende, fordomsfulde og tendentiøse postulater. Det er vigtigt, at der lovgives ud fra den bedst mulige viden om realiteterne.

Seksualpolitisk Forum er et bredt netværk af forfattere, akademikere, journalister, antropologer, jurister mm. Vi hjælper gerne med at konkretisere ovenstående.

Uddybelse:

Godkendelse og kontrol med bordeller

Målet med dette forslag er, at skabe bedre vilkår for de prostituerede; herunder sikkerhed, tryghed og værdighed. Dette vil være **skades-reducerende**, altså forebygge risici for evt. skadevirkninger.

For at opnå bedre forhold, er det altafgørende vigtigt at få bordellerne og deres medarbejdere med som medspillere. Som "rufferiloven" står nu, nu er bordellerne gjort delvist ulovlige, og enhver som hjælper sexarbejderne kan potentielt anklages for rufferi. Bordellerne befinder sig derfor i en gråzone, og operer individuelt med vidt forskellige standarder.

Sexarbejderne skal sikres trygge og ordentlige arbejdsforhold på bordellerne, og det kan man kun gøre ved afkriminalisering.

Skærpede og klare krav til klinikkerne

Arbejds miljølovens bestemmelser, herunder bekendtgørelse om arbejdets udførelse, skal være gældende på bordeller.

Der udarbejdes derfor **en særlig, skærpet branchevejledning** vedr. arbejdsmiljømæssig indretning og drift, således at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Denne branchevejledning udarbejdes i et samarbejde mellem Arbejds miljørådet og sexarbejdernes organisation, SiO.

Branchevejledningen kan f.eks. indeholde bestemmelser vedr.:

- **Sikkerheds- og sundhedsforholdene** på bordellet.
- at arbejdspladsen er forpligtiget til synligt at videregive **tilbud om rådgivning** til sexarbejdere, f.eks. **fagligt, psykologisk, og sexologisk**.
- at arbejdspladsen er forpligtiget til synligt at videregive vejledende råd om **sikker sex**.
- at arbejdspladsen er forpligtiget til synligt at oplyse om branchevejledningen og dens krav til arbejdspladsen - også **på engelsk**.
- **Velfærdsforanstaltninger** m.v. f.eks. opholds- og spiserum, garderober, omklædningsrum, toiletter og baderum.

Dette indebærer bl.a. at der ikke på bordellerne arbejder mindreårige, eller personer som ikke har **tilladelse til at arbejde i Danmark**, eller som befinder sig der under tvang eller som følge af menneskehandel.

Arbejdstilsynet skal jævnligt foretage **godkendelse og kontrol** af disse forhold. Tilsvarende skal escortbureauer registreres.

Forslaget indebærer en nødvendig omskrivning og konsekvensrettelse af rufferiloven. Her kan man f.eks. kræve, at indehaveren af bordellet **ikke tidligere må være straffet for grov kriminalitet**, og at denne har ansvar for, at ovenstående branchevejledning og øvrig lovgivning overholdes. Ved brud på dette kan indehaveren fratages retten til at drive bordel.

Derudover kan man indskrive lovgivning, som forstærker både danske og udenlandske sexarbejders **beskyttelse mod "bolighajer"**. Som i Belgien, bør det specifikt være ulovligt, at udnytte en persons sårbare position til at kræve ågerpriser for udlejning eller ved salg af bolig.

Anerkendelse til de prostituerede

Grundprincipperne bag forslaget er:

- Enhver sexarbejder skal arbejde frivilligt, og myndighederne skal nemt kunne kontrollere bordellerne.
- Evt. kriminelle elementer skal renses ud, og der skal være gennemskelighed på området.
- Ingen skal kunne udnyttes, og tilbud om rådgivning og støtte skal foreligge for enhver sexarbejder.
- Sikkerhed, gode arbejdsvilkår og trygge rammer skal i højsædet.
- Stigmatisering og fordomme skal modvirkes, og sexarbejderne skal styrkes ved at få anerkendelse og faglige rettigheder, som alle andre arbejdere.

En anerkendelse af erhvervet, er den eneste måde hvorpå sexarbejderne kan styrkes og få ordentlige arbejdsvilkår. Den nuværende gråzone, hvor sexarbejderne betaler skat og moms, men ingen faglige rettigheder har, er både diskriminerende og skadelig for sexarbejderne.

Støtte til gadeprostituerede og udenlandske sexarbejdere

Sexarbejderne på gaden og de migrerende (udenlandske) sexarbejdere vil også drage fordel af, at området er mere kontrolleret og gennemskeligt.

De ordnede og afkriminaliserede forhold for bordeller og escortbureauer som vi foreslår, vil være et incitament for gadeprostituerede til at vælge at arbejde indendørs sammen med andre - hvilket dels vil give disse prostituerede større tryghed og dels vil medvirke til at mindske gadeprostitutionen. Samtidig vil de nu lovlige bordeller have yderligere motivation til at hjælpe med at bekæmpe bordel-baseret trafficking.

Mvh Seksualpolitisk Forum

*Hjemmeside:
www.seksualpolitik.dk*

*E-mail:
kontakt@seksualpolitik.dk*